

Dosarul nr. 2rac-2/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N.Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, M.Anton, V.Cotorobai)

DECIZIE

21 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 1 decembrie 2015, Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza facturilor fiscale RL0063240 din 10 octombrie 2014 și RL0063251 din 15 octombrie 2014, în adresa Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” au fost livrate produse petroliere.

Prin scrisoarea nr. 285 din 12 iunie 2015, întreprinderea a fost înștiințată despre necesitatea achitării sumei de 951 734,01 lei, iar în legătură cu neexecutarea corespunzătoare a obligațiilor referitor la termenul de achitare, aceasta datorează dobânda de întârziere, calculată conform art. 619 Cod civil, în sumă totală de 471 773,25 de lei pentru perioada 24 iunie 2015 până la 18 septembrie 2017.

A solicitat Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” prin cererea inițială și prin cererea de concretizare a pretențiilor admiterea acțiunii, încasarea silită de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” a datoriei în sumă de 951 734,01 lei, 471 773,25 de lei dobânda de întârziere, taxa de stat în mărime de 31 556,46 de lei, 9 983,20 de lei și 1 165,55 de lei cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 2 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru acțiunea a fost admisă integral, s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” a datoriei în sumă de 951 734,01 lei, dobânda de întârziere în sumă de 100 148,29 de lei și 31 556,46 de lei taxa de stat.

Prin hotărârea suplimentară din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a admis cererea Societății pe Acțiuni „Rompetrol Moldova”, s-a admis cererea suplimentară și s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” dobânda de întârziere pentru perioada iunie 2015 – septembrie 2017 în mărime de 371 624,96 de lei și taxa de stat achitată pentru cererea suplimentară în mărime de 11 148,75 de lei.

Prin decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, s-a casat parțial hotărârea din 2 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și integral hotărârea suplimentară din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în partea încasării dobânzii de întârziere și a taxei de stat aferente acestei pretenții cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care s-a respins ca nefondată pretenția Societății pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 417 773,25 de lei; s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” cheltuielile de judecată sub formă de taxa achitată pentru efectuarea auditului în sumă de 35 000 de lei; s-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel, proporțional pretenției admise din apel, în sumă de 10 1614,89 de lei. În rest, hotărârea din 2 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în partea încasării datoriei contractuale în sumă de 951 734,01 lei și a taxei de stat achitată pentru această pretenție, s-a menținut.

La 3 martie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În susținerea cererii de recurs a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și pasibilă casării deoarece nu corespunde normelor de drept, nefiind clară, înțeleasă și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate în apel.

La emiterea deciziei au fost aplicate eronat normele de drept material, au fost apreciate în mod arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A menționat că concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu materialele cauzei deoarece în calitate de cumpărător, nu a efectuat calculul incorect al produselor petroliere, dar a achitat integral facturile fiscale emise de vânzător.

Instanța de apel nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, iar prin pronunțarea hotărârii de încasare a unor sume, instanța de apel a depășit limitele, temeiul și obiectul acțiunii.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a hotărârii din 2 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și a hotărârii suplimentare din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

După parvenirea cauzei în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit menționează următoarele.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 3 februarie 2020 (vol.VIII, f.d.210).

Astfel, calea de atac în ordine de recurs demarată la data de 3 martie 2020 de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni, este în interiorul termenului legal.

Prin încheierea din 12 august 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând hotărârea contestată în raport de criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni ca întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia recurată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 118 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic

dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. *Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.*

Înaintând prezenta acțiune Societatea pe Acțiuni „Rompetrold Moldova” a solicitat încasarea datoriei acumulate în urma livrării produselor petroliere către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrold”, în baza facturilor fiscale RL0063240 din 10 octombrie 2014 în mărime de 484 224 de lei și RL0063251 din 15 octombrie 2014 în mărime 535 568 de lei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată (vol.I, f.d.8-9, vol.VIII, f.d. 1-2).

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță și instanța de apel au conchis asupra admiterii parțiale a acțiunii înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Rompetrold Moldova” cu privire la încasarea datoriei pe motiv că prevederile contractuale semnate de cele două societăți la data de 3 ianuarie 2013, 15 mai 2014 și 10 ianuarie 2015, cumpărătorul s-a obligat de a efectua plata produselor procurate, prețul cărora este stabilit în dolari SUA și care urma a fi achitat în lei MDL conform cursului stabilit de Banca Comercială „Moldova Agroindbank” la data efectuării plății.

În temeiul concluziei expertului din raportul de expertiză judiciară nr. 451-456 din 18 martie 2019 și concluziile specialistului (auditor) conținute în raportul de audit din 24 iunie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrold” a efectuat achitarea produselor petroliere procurate într-un alt mod decât cel prevăzut de contracte. Urmare a acestui fapt, la calculul prețului total al produselor vândute și corespunzător, procurate a apărut un decalaj în sumă de 951 734,01 lei.

Instanța de apel a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrold” a efectuat calculul prețului potrivit cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data efectuării tranzacției propriu zise, însă potrivit prevederilor contractuale prețul urma a fi calculat potrivit cursului stabilit de Banca Comercială „Moldova Agroindbank”. Astfel, datoria a apărut în rezultatul efectuării calculului incorect de către cumpărător și a diferenței de curs valutar.

Totodată, instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe în partea încasării dobânzii de întârziere pe motiv că până la soluționarea litigiului, inclusiv și urmare a intervenirii specialiștilor și experților din domeniu, suma datoriei pretinse era una litigioasă și incertă deoarece aceasta a apărut urmare a modului diferit de calcul și diferenței de curs valutar MDL/USD. Deoarece la data adresării părții reclamante cu actuala acțiune și până la pronunțarea unei hotărâri definitive în cauză, suma datoriei pretinse de creditor nu era una certă și incontestabilă, instanța de apel a concluzionat despre lipsa temeiului legal de a încasa din contul debitorului în folosul creditorului a dobânzii de întârziere.

Verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că instanța ierarhic inferioară a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar.

După cum rezultă din materialele cauzei, între Societatea pe Acțiuni „Rompetrold Moldova” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrold” au fost încheiate mai multe contracte de vânzare-cumpărare a produselor petroliere (vol.I, f.d.123-137).

Potrivit facturilor fiscale RL0063240 din 10 octombrie 2014 în sumă de 484 224 de lei și RL0063251 din 15 octombrie 2014 în mărime 535 568 de lei, eliberate de către Societatea pe Acțiuni „Rompetrold Moldova”, aceasta a livrat iar Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrold” a primit produse petroliere – „motorină euro 5”.

Acest fapt se confirmă prin semnarea acestor facturi de către ambele părți contractante (vol.I, f.d.8-9).

Instanța de recurs menționează că potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 451-456 din 18 martie 2019, efectuată de către Centrul Național de Expertize Judiciare, volumul livrărilor de produse petroliere efectuate de către Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, în baza contractelor de vânzare-cumpărare și a facturilor fiscale constituie:

- în baza contractului nr. 734 din 3 ianuarie 2013, în perioada 8 iulie 2013 – 30 ianuarie 2014 s-au eliberat produse petroliere valoarea facturată cărora constituie suma totală de 38 856 562,64 de lei. Pentru această perioadă Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a încasat în conturile bancare mijloace financiare de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” suma de 38 857 162,64 de lei.
- în baza contractului nr. 1083 din 15 mai 2014, în perioada 23 mai 2014 – 22 ianuarie 2015 s-au eliberat produse petroliere a căror valoare facturată constituie suma totală de 43 895 074,90 de lei. Pentru această perioadă Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a încasat în conturile bancare mijloace financiare de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” suma de 43 894 974,90 de lei.
- în baza contractului nr. 1208 din 10 ianuarie 2015, în perioada 29 ianuarie 2015 – 15 mai 2015 s-au eliberat produse petroliere a căror valoare facturată constituie suma totală de 17 572 499,75 de lei. Pentru această perioadă Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a încasat în conturile bancare mijloace financiare de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” suma de 17 572 499,75 de lei.

Instanța de recurs constată că pentru perioada 3 ianuarie 2013 – 15 mai 2015, Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a livrat produse petroliere în sumă totală de 100 324 137,29 de lei și în această perioadă a încasat în total de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” suma de 100 324 637,29 de lei. Diferența din valoarea totală a produselor petroliere livrate și suma încasată de la Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” constituie suma de 500 de lei.

De asemenea, din informațiile prezentate de însuși reclamanta Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” cu privire la livrările efectuate către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, în calitate de cumpărător și plățile efectuate de ultima în contul Societății pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” în calitate de vânzător, se atestă multiple livrări de produse petroliere și achitarea acestora în perioada anului 2014. La începutul anului 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” avea o datorie de 1 103 582,91 de lei. Această sumă fiind inclusă la rubrica datoriei pentru tranzacțiile efectuate de până la 1 ianuarie 2015 (vol. VII, f.d.117).

Potrivit acestei informații care a fost prezentată de însuși reclamanta Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova”, la data de 15 mai 2015, la rubrica „datorii” soldul este zero. La fel este indicat „diferența de curs” cu suma de 952 334 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel a examinat cauza în mod unilateral, luând în considerație doar poziția reclamantului Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” fără a contracara poziția pârâtei Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, fiind depășite limitele pretențiilor înaintate de reclamant contrar art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă.

Or, înaintând prezenta acțiune, Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” a indicat ca cerință principală încasarea silită de la Societatea cu Răspundere Limitată

„Basapetrol” a datoriei în sumă totală de 951 734,01 lei, în baza livrării produselor petroliere confirmate prin facturile fiscale din 10 octombrie 2014 și 15 octombrie 2014.

La examinarea cauzei în instanța de fond, în cadrul ședinței de judecată din 2 februarie 2018, reprezentanții reclamantului Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” au prezentat instanței susținerile verbale în care au explicat că în Actul prezentat de Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” suma facturilor fiscale este indicată în lei, ceea ce reprezintă echivalentul în dolari SUA convertit la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua livrării.

Însă, plățile urmau a fi calculate conform clauzelor contractuale, la rata de schimb comercială de cumpărare a dolarului SUA, pentru persoane juridice, aplicată de către Banca Comercială „Moldova Agroindbank” stabilită la data efectuării plății respective.

S-a menționat că Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol” nu a ținut cont de diferența dintre cursul valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei și cursul oficial stabilit de banca comercială și nu a înregistrat această sumă în evidența contabilă.

Au mai menționat reprezentanții Societății pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” că pentru identificarea datoriei solicitată spre încasare reiese și din informația privind plățile efectuate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, unde este indicat detaliat fiecare transfer, data și destinația plății, suma plătită în lei și convertită în dolari SUA la cursul comercial al băncii comerciale, reieșind din clauzele specificate în contract. Iar, din această informație se evidențiază ca fiind neachitate facturile nr. RL0063240 din 10 octombrie 2014 și nr. RL0063251 din 15 octombrie 2014 (vol.VIII, f.d.18-20).

Instanța de recurs menționează că solicitarea reclamantei Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” este încasarea datoriei în baza facturilor fiscale din 10 octombrie 2014 și 15 octombrie 2014.

Instanțele ierarhic inferioare și-au motivat și bazat soluțiile adoptate pe clauzele contractuale ce țin de achitarea produselor petroliere conform cursului comercial stabilit de Banca Comercială „Moldova Agroindbank” la ziua achitării, iar în urma diferenței de curs a apărut decalajul în sumă de 951 734,01 lei.

Instanța de apel a concluzionat că datoria numită a apărut în rezultatul efectuării calculului incorect de către cumpărătorul Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, iar din conținutul dispozițiilor de plată nu a fost posibilă stabilirea achitării pentru produsele procurate în baza celor două facturi fiscale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, la examinarea cauzei instanțele ierarhic inferioare urmau să determine circumstanțele cauzei reieșind din pretențiile înaintate. Acest fapt prezumând nu altceva decât faptul determinării limitelor acțiunii, adică precizarea obiectului acesteia.

La caz, nu au fost determinate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, pornind de la obiectiile părților. Instanța de fond și cea de apel au soluționat cauza numai pe baza afirmațiilor fără ca acestea să fie dovedite prin probe certe conform art. 118 Cod de procedură civilă.

Astfel, se atestă că partea reclamantă Societatea pe Acțiuni „Romp petrol Moldova” atât în cererea de chemare în judecată cât și în cererea suplimentară a invocat neachitarea produselor petroliere livrate în baza facturilor fiscale din 10 octombrie 2014 și 15 octombrie 2014, solicitând încasarea datoriei anume în baza acestor facturi.

Reclamanta, pe parcursul examinării cauzei și-a argumentat pretențiile pe faptul că partea pârâtă nu a ținut cont de diferența de curs stabilit de Banca Națională a Moldovei și cursul comercial de cumpărare stabilit de către Banca Comercială „Moldova Agroindbank”.

Însă, Societatea pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” nu a avut și nu a înaintat o asemenea solicitare cu privire încasarea diferenței de curs valutar, calcularea căruia ar fi fost efectuată de către reclamantă la data de 15 mai 2015 (vol.VII, f.d.119).

Instanța de fond și cea de apel având sarcina în baza rolului activ, urmau să ceară părții să facă precizările necesare, să pună în discuție împrejurările de fapt sau de drept care duc la rezolvarea cauzei, ținându-se cont de prevederile art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit căruia instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant. Pronunțarea hotărârii judecătorești contrar normei enunțate, constituie temei de casare prin intermediul căilor de atac.

Totodată instanța de recurs reține faptul că, instanțele ierarhic inferioare încasând datoria existentă, cu statut de creanță apărută în urma diferenței de curs valutar, au aplicat normele materiale de ordin general, cum ar fi art.512, 514, 572 Cod civil, care reglementează apariția și executarea obligațiilor la general. Ultimele nu s-au referit la normele legale care imperativ stipulează ordinea de evidență și modul de achitare a datoriei apărute în urma unei livrări impozabile, pentru care prețul a fost stabilit în unități convenționale cu aplicarea cursului de schimb la data achitării, condiție prevăzută în contractele nr.734 din 3 ianuarie 2013, nr.1083 din 15 mai 2014 și contractul nr.1208 din 10 ianuarie 2015 la care fac referire în motivarea soluției. Astfel instanțele urmau să aplice prevederile art.21 alin.1 din Legea nr. 62 din 21 martie 2008 *privind reglementarea valutară și legislația fiscală* - art. 97 alin. (1), art.98, art. 108 și art.117¹ alin. (12) Cod fiscal, care definește clar această situație.

Prin urmare, conform art. 432 alin. (2) lit. a) și b) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Aceste considerații sunt suficiente pentru a stabili că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază. Or judecarea recursului, exercitat conform rigorilor impuse de art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, are caracter devolutiv numai pentru problemele de drept material și procedural.

În acest caz, art. 442 al Codului de procedură civilă prevede că în ordine de recurs nu pot fi administrate probe noi, ceea ce consolidează poziția susmenționată. Așadar, omisiunea instanței de apel de a aprecia toate probele în ansamblu, precum și de a constata relevanța argumentelor recurenților conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce observațiile, într-un mod efectiv, nu au fost analizate.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul judiciar consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în recursurile formulate.

Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz și pertinenta lor va putea fi supusă unei aprecieri juridice la o nouă rejudecare a cauzei (a se vedea, *printre alte autorități*, cauzele Kamil Uzun vs. Turcia, hotărâre din 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs. România (Marea Cameră), din 17 iulie 2014, § 156).

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat, de a casa decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, iar reținând că erorile admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, cauza urmează a fi remisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța urmează să *examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi*, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, *spre exemplu* impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Basapetrol”, reprezentată de către avocatul Oleg Eni.

Se casează decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Rompetrol Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Basapetrol” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu